

REFERAT

bussresa till Klädesholmen

KLÄDESHOLMENS HISTORIK STRÄCKER SIG FLERA HUNDRA ÅR TILLBAKA I TIDEN

Ön består av trånga gränder, med tät bebyggelse av pittoreska skärgårdshus som kantas av vita trästaket och buskrosor. Sommartid lockar Klädesholmen semesterfirare som vill njuta av sol, salta bad, god mat och båtliv

MEN vi valde att i början på april, ta bussen som startade kl 09:00 från Lövgärdet och vi var 28 passagerare som skulle åka till Klädesholmen. Kallt som attan, blåsigt och ett ihållande regn, men vad gör det med ett resesällskap som är som solen.

Vi som vanligtvis seglar eller far med motorbåt på somrarna, går gärna in och lägger till vid kaj på Klädesholmen, som är en bra hamn att ligga i när vindarna pinnar på.

Vi klev in i **SillebuaMuseumet**. Först fick vi till oss lite historik i ett kallt och dragigt skjul. Som tur var de flesta av oss rustade med "vinterkläder".

Efter det första föredraget var det sillprovning med ÅRETS SILL.

Sedan vandrade vi in i värmen och hjärtat av museet där en lokal guide fortsatte berättelsen om Klädesholmens historia

Klädesholmen var ett fiskeläge redan på sena 1500-talet

Mellan ca 1750 – 1800-talets början bodde det över tusen personer på ön. Sillen nästan bara ramlade in. Klädesholmen hade massor av ställen där sillen saltades och man levde också på trankokerierna. Där framställdes sillolja och tran.

Sedan försvann sillen och istället kom koleran och massor av befolkningen dog och de som överlevde kunde knappt försörja sig

Långa

LUTFISK

Vid 1860-talet började man fiska långa på norska västkusten och ännu längre ut vid Shetlandsöarna

med långrev som agnades med makrill.

Denna fiskeperiod varade fram till 1970-talet.

Lutfisken vi äter till jul är idag fabriksproducerad i Norge men förr var det många veckor fiskarna låg ute med sina båtar och fångade långan.

Lången halshöggs och förvarades i is tills den kom hem där männen rensade och fläkte lången och kvinnorna "spilade" alltså gjorde hål i kanterna, spände träpinnar så att lången spändes ut och sedan hängdes på tork. Vi äldre som besökt våra kustsamhällen är väl bekanta med dessa ställningar som prydde våra kustklippor. Detta blev vår lutfisk.

Simblåsan på lången togs tillvara och torkades och skars i mindre bitar. De såldes för att lägga i kaffet för att få det klart då kaffet förr var lite grumligare än det vi har idag. Detta var ofta en extraförtjänst för kvinnorna på öarna.

Långafisket var ett fiske som bedrevs på somrarna.

Sill som ännu inte blivit gaffelbit

SILL

På vintern fiskade man sill. Först saltade man sillen men från första världskriget började man krydda sillen som de gjort en längre tid i Norge. Nu växte det fram massor av små företag. Man skaffade sig båtar och seglade sedan runt hela Sverige och sålde sina produkter. Detta stillade sig när andra världskriget började.

I "sillebura", sillbodarna eller till och med lite mindre sillfabriker bereddes sillen.

Männen tog emot sillen vid bryggorna och la dem i stora träkar (kär) och blandade dem ihop med massa olika kryddor. Där fick sillen ligga och mogna i flera månader. Sedan tog kvinnorna vid, som rensade sillen och skar dem i bitar och lade dem snyggt i glas och burkar.

Männen tog hand om de färdiga burkarna och

såsåde dem och satte lock på dem. Nu är lilla Klädesholmen ett varumärke runt om i världen. Detta fick vi till oss denna dag. En intressant tillbakablick på hur våra förfäder slet för sitt leverne.

Idag är vi förunnade att kunna välja mellan hundratals olika kryddade sillar.

Efter denna historiska resa skyndade vi oss ut till bussen som räddade oss från kylan och regnet och vi fick en liten tur genom Bleket, Skärhamn och Kållekärr tills vi kom fram till Restaurang Tjörnbron som ligger i Myggenäs alldeles i närheten av Tjörnbron.

Riktigt god mat serverades och vi 28 personer var i vårt esse och de fyra borden överröstade varandra av pratglada medlemmar.

Mätta och belåtna kördes vi hem till Lövgärdet och molnen lättade och när vi tagit oss hem själva var det äntligen uppehåll.

Summering – dagen var en fullträff trots vädret.

Varför skriva så mycket om Klädesholmen och svensk historia i ett reportage?

Varför inte?

Nja kanske för att vädret inte tillät några utsvävningar och att det inte fanns något annat roligt att rapportera, så ja, det blev en liten historietimme.

Inte dumt va?

*Eva Hassinges text
Sillmuséets bilder och Evas bilder*

